

CHET TILINI RIVOJLANTIRISHGA : INNOVATSION YONDASHUVLAR VA AMALIY STRATEGIYALAR

Sindarova Malika Aziz qizi

Samarqand davlat chet tillar instituti talabasi

Annotatsiya: Chet tilini o‘rganish zamonaviy jamiyatda haqiqatan ham muhim ahamiyatga ega. Globalizatsiya jarayonlari, iqtisodiy aloqalar va madaniyatlararo muloqotning rivojlanishi chet tillarini bilihni talab qiladi. Bu, nafaqat professional sohalarda, balki shaxsiy rivojlanish va turli madaniyatlarni tushunishda ham zarur. Maqolada interaktiv texnologiyalar, masalan, mobil ilovalar, virtual haqiqat va kengaytirilgan haqiqat kabi vositalar, shuningdek, kompetensiyaga yo‘naltirilgan va proyekt asosida o‘qitish yondashuvlari taqdim etiladi. O‘zaro muloqot va jamiyat bilan aloqalar, jumladan, til o‘rganish guruhlari va onlayn platformalarning roli ko‘rsatiladi. Ushbu strategiyalar yordamida chet tilini o‘rganish jarayoni qiziqarli va samarali bo‘lishi mumkin.

Kalit so’zlar: Chet tili, rivojlanish, innovatsion yondashuvlar, amaliy strategiyalar, mobil ilovalar, online kurslar, texnologiyalar.

Аннотация: Изучение иностранного языка действительно важно в современном обществе. Процессы глобализации, развитие экономических отношений и межкультурной коммуникации требуют знания иностранных языков. Это необходимо не только в профессиональных сферах, но и в личностном развитии и понимании разных культур. В статье представлены такие инструменты, как интерактивные технологии, такие как мобильные приложения, виртуальная реальность и дополненная реальность, а также подходы к обучению, основанные на компетенциях и проектах. Будет подчеркнута роль взаимодействия и связей с сообществом, включая группы по изучению языков и онлайн-платформы. С помощью этих стратегий процесс изучения иностранного языка может стать интересным и эффективным.

Ключевые слова: иностранный язык, развитие, инновационные подходы, практические стратегии, мобильные приложения, онлайн-курсы, технологии.

Abstract: Learning a foreign language is really important in modern society. Globalization processes, development of economic relations and intercultural communication require knowledge of foreign languages. This is necessary not only in professional fields, but also in personal development and understanding of different cultures. The article introduces tools such as interactive technologies such as mobile applications, virtual reality, and augmented reality, as well as competency-based and project-based learning approaches. The role of interaction and community relations,

including language learning groups and online platforms, will be highlighted. With the help of these strategies, the process of learning a foreign language can be interesting and effective.

Keywords: foreign language, development, innovative approaches, practical strategies, mobile applications, online courses, technologies.

Bugungi kunda asosiy e'tibor o'quvchi, uning shaxsiyati va o'ziga xos ichki dunyosiga qaratilgan. Shuning uchun zamonaviy o'qituvchining asosiy usullari va vazifalarini tanlashtirish, o'quv faoliyati shaxsiy rivojlanishning belgilangan maqsadiga optimal darajada mos keladigan talabalar qo'yilmoqda. Bugungi tezkor rivojlanayotgan zamonda ilm-fan, texnika ham shiddat bilan o'sib bormoqda. Har bir sohada taraqqiyot ilgari qadam tashlamoqda. Xususan, ilm-fanda ham katta o'zgarishlar, sezilarli yutuqlarga erishilmoqda. Har bir fanni yangi innovatsion pedagogik texnologiyalardan foydalanib talabalarga yetkazib berish bugungi kundagi ta'limning asosiy talablaridan biri hisoblanadi. Ayniqsa, O'zbekiston Respublikasining birinchi Prezidenti Islom Abdug'aniyevich Karimovning 2012 yil 13 dekabrdagi PQ 1875 –sonli qarori qabul qilingandan so'ng mamlakatimizda chet tillarni o'qitishga, o'rganishga bo'lган e'tibor yanada kuchaydi. Yurtimizda chet tillarni o'qitilishida yangicha bosqich, yangucha davr boshlandi. So'nggi yillarda maktablarda yangi axborot texnologiyalaridan foydalanish masalasi tobora ko'proq ko'tarilmoqda. Bu nafaqat yangi texnik vositalar, balki o'qitishning yangi shakllari va usullari, o'quv jarayoniga yangicha yondoshishdir. Chet tillarni o'qitishning asosiy maqsadi maktab o'quvchilarining kommunikativ madaniyatini shakllantirish va rivojlantirish, chet tilini amaliy o'zlashtirishga o'rgatishdir.

Interaktiv Texnologiyalar

Mobil Ilovalar va Onlayn Platformalar: mobil ilovalar, masalan, Duolingo, Babbel va Memrise kabi platformalar orqali o'quvchilar o'z vaqtida va joyida tilni o'rganish imkoniyatiga ega bo'ladi. Ushbu ilovalar o'zin elementlarini qo'shish orqali o'rganishni qiziqarli qiladi.

Virtual Haqiqat (VR) va Kengaytirilgan Haqiqat (AR):

VR va AR texnologiyalari yordamida o'quvchilar chet tilini haqiqiy hayot sharoitida, masalan, virtual sayohatlar orqali o'rganishlari mumkin. Bu usul tilni amalda qo'llash imkoniyatini yaratadi. O'quvchilarning qiziqishini oshirish uchun ingliz tilini o'rganishning foydalari haqida ma'lumot berish muhimdir. Yoshlar ko'pincha keljakdagi imkoniyatlar, xaridorlik va sayohatlar haqida o'ylaydilar. Shuning uchun, ingliz tilini bilish ularning professional va shaxsiy hayotida qanday foya keltirishi mumkinligini ko'rsatish zarur. O'quvchilarning qiziqishini oshirish uchun ingliz tilini o'rganishning foydalari haqida ma'lumot berish, shuningdek, real hayotdagi misollar keltirish muhimdir. Bugungi kunda texnologiyalar, masalan, mobil ilovalar va onlayn platformalar orqali ingliz tilini o'rganish imkoniyatlari

kengaymoqda. Yoshlar uchun mo‘ljallangan interaktiv dasturlar va video darslar orqali o‘rganish jarayoni yanada qulay va samarali bo‘ladi. Bu usullar yoshlarning qiziqishini oshiradi va ularni mustaqil ravishda o‘rganishga undaydi. **Tizimli o‘qitish yondashuvlari kompetensiyaga yo‘naltirilgan o‘qitish:** o‘quvchilarni tilni amalda qo‘llashga tayyorlash uchun kompetensiyaga yo‘naltirilgan yondashuvlarni qo‘llash muhimdir. Bu yondashuv o‘quvchilarga tilni turli kontekstlarda qo‘llash imkoniyatini beradi. **Proyekt asosida o‘qitish:** o‘quvchilarning qiziqishini oshirish uchun real hayotdagi muammolarni hal qilishga qaratilgan proyektlar orqali o‘qitish samarali bo‘ladi. Bu usul o‘quvchilarga jamoaviy ish va muloqot ko‘nikmalarini rivojlantirishga yordam beradi. **O‘zaro muloqot va jamiyat til o‘rganish guruhlari:** o‘quvchilarni bir-biriga yordam beradigan til o‘rganish guruhlariga jalb qilish, ularning muloqot ko‘nikmalarini rivojlantirishga yordam beradi. Guruhli faoliyatlar orqali o‘quvchilar bir-birlari bilan fikr almashadilar. Onlayn forumlar va jamiyatlar: onlayn platformalarda chet tilini o‘rganayotgan insonlar bilan muloqot qilish, tajriba almashish imkoniyatini yaratadi. Bu usul o‘zaro yordam va motivatsiyani oshiradi. Ushbu yondashuvlar orqali chet tilini o‘rganish jarayoni yanada samarali va qiziqarli bo‘lishi mumkin, bu esa talabalarni tilni faol ravishda o‘zlashtirishga undaydi. Chet tilini rivojlantirish jarayonida innovatsion yondashuvlar va amaliy strategiyalar muhim ahamiyatga ega. Ushbu jarayonda zamonaviy texnologiyalar, masalan, onlayn platformalar, mobil ilovalar va interaktiv o‘yinlar, ta’lim jarayonini yanada qiziqarli va samarali qiladi. Interaktiv texnologiyalar, tizimli o‘qitish yondashuvlari, madaniyatni o‘rganish va jamiyat bilan muloqot — bularning barchasi chet tilini o‘rganishni yanada samarali qiladi. O‘qituvchilar ushbu strategiyalarni qo‘llab-quvvatlab, o‘quvchilarning chet tiliga bo‘lgan qiziqishini oshirishlari zarur.

Foydalanilga adabiyotlar va havolalar

- Chet tilini o‘qitishda innovatsion yondashuvlar asosida o‘qitish. Yo‘ldosheva Mamura Baxtiyarovna. 2024.
- Ingliz tilini o‘qitishda innovatsion texnologiyalar. Xotamov Jahongir. 2021